

**Onderwijs en
examenprogramma
2020-2022**

**Informatie voor studenten van de opleiding
Servicemedewerker Gebouwen niveau 2**

**leerweg BOL
Crebonummer: 25024**

MBO

Krea bo futuro

Inhoudsopgave

1.	Het Onderwijsprogramma	3
1.1	Algemene opleidingsgegevens.....	3
1.2	Structuur van jouw opleiding.....	4
1.3	Kwalificatiedossier	4
1.4	Kerntaken en werkprocessen (Basis- en profieldeel).....	5
1.5	Top-modules	6
1.6	BPV	6
1.7	Generiek Nederlands en Rekenen	7
1.8	Loopbaan en Burgerschap.....	10
1.9	Opleidingsprogramma	11
1.10	Ontwikkelingsgericht toetsplan beroepsdeel.....	13
1.11	Ontwikkelingsgericht toetsplan generiek	16
1.12	TOP-module Engels in het beroepsonderwijs A1/A2.....	17
1.13	TOP-module Ondernemend Gedrag	17
1.14	Aantal uren.....	18
1.15	Lessentabel van jouw opleiding	18
1.16	Studievoortgang en overgangsnormen.....	20
2.	Examenprogramma en diplomeringseisen	22
2.1	De beroepsgerichte examinering.....	22
2.2	Nederlands.....	24
2.3	Rekenen	25
2.4	Burgerschap	25
2.5	Diplomering.....	26
2.6	Vrijstellingen	26
2.7	Herkansingen	28
2.8	Examenreglement	28

Vastgesteld op

door Liset de Keijzer

namens de directie van MBO Bonaire

1. Het Onderwijsprogramma

1.1 Algemene opleidingsgegevens

Kwalificatiedossier Crebocode	Onderhoud- en verbouwbedrijf 23010
Naam kwalificatie Crebocode	Servicemedewerker gebouwen 25024
Leerweg:	BOL
Aangeboden in Beroepsgerichte kwalificatiestructuur	per 01-08-2018
Uitvoeringslocaties:	Unit MBO Kaya Korona #4 Kralendijk, Bonaire, CN
Adres opleidingsinstituut:	MBO-Scholengemeenschap Bonaire Kaya Korona #4 Bonaire
Studielast:	3200 klokuren
Instroomrechten:	Diploma VMBO PBL of hoger, Diploma MBO niveau 1
Doorstroomrechten;	Met een diploma servicemedewerker gebouwen is doorstroom mogelijk naar Allround vakkracht onderhoud- en klusbedrijf Niveau 3 of andere MBO niveau 3 opleidingen.
Wettelijk kader	Voor het Middelbaarberoepsonderwijs in Caribisch Nederland geldt de WEB BES
Instructietaal:	Nederlands

1.2 Structuur van jouw opleiding

Het onderwijs in jouw opleiding moet ervoor zorgen dat je straks voldoet aan alle eisen die aan jou als beginnend beroepsbeoefenaar gesteld worden.

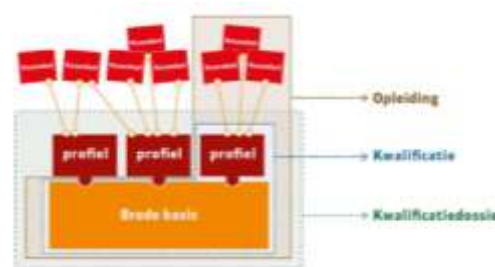
In de komende paragrafen wordt uitgelegd wat elk onderdeel van de opleiding inhoudt. Jouw mbo- opleiding bestaat uit:

Kwalificatiedossier:

- Basisdeel beroepsgericht
- Profieldeel beroepsgericht

Overige onderdelen:

- Beroepspraktijkvorming (BPV)
- Generieke vakken: Nederlands en Rekenen
- Loopbaan en burgerschap
- Eventueel aanvullende programma's zoals ICT e.d.
- Top-modules

Het basisdeel bevat informatie die voor een aanverwante groep beroepen nodig is. De specifieke verschillen tussen die beroepen zijn uitgewerkt in het profieldeel. Het profieldeel is je uitstroombrochure en gaat nader in op het beroep.

Top-modules zijn aanvullend aan het kwalificatiedossier en kunnen jouw opleiding verbreden of verdiepen of zorgen voor een betere instroom van of doorstroom naar een (op)volgende opleiding.

Elke mbo-deelnemer dient stage te lopen tijdens zijn opleiding. De stage heet in het mbo Beroepspraktijkvorming (BPV).

Het algemene deel in jouw opleiding moet ervoor zorgen dat je als burger in de Nederlandse samenleving goed kunt functioneren. Dit algemene deel heet "Loopbaan en Burgerschap" en is verplicht voor alle mbo-opleidingen.

Verder stelt de overheid eisen aan het algemeen niveau van Nederlands, Rekenen.

1.3 Kwalificatiedossier

De inhoud van de opleiding voor je beroep en de bijbehorende groep van beroepen is vastgelegd in een "kwalificatiedossier". Je kunt het kwalificatiedossier van jouw opleiding vinden op <http://kwalificaties.s-bb.nl/>.

In een kwalificatiedossier is beschreven wat de eisen zijn die de overheid stelt. Alle scholen in Nederland en Bonaire moeten zich houden aan deze eisen. Deze eisen per opleiding noemen we een kwalificatie. Iedere kwalificatie heeft een eigen code, genaamd crebocode.

De volgende kwalificaties uit het kwalificatiedossier Servicemedewerker Gebouwen worden in deze studiewijzer beschreven:

Naam kwalificatie	Crebocode	niveau	Duur opleiding
Servicemedewerker Gebouwen	25024	2	2 jaar

1.4 Kerntaken en werkprocessen (Basis- en profieldeel)

In het kwalificatiedossier staan voor elk beroep (ook wel profiel genoemd) verschillende kerntaken en werkprocessen beschreven. Kerntaken zijn belangrijke werkzaamheden die centraal staan in dat beroep. Elke kerntaak bestaat uit een aantal werkprocessen. Er zijn kerntaken en werkprocessen voor het basisdeel (B) en het profieldeel (P) beschreven.

In onderstaande tabel staan de kerntaken en de werkprocessen voor jouw opleiding weergegeven:

Kwalificatie	Servicemedewerker gebouwen
Crebocode	25024

B1-K1	Opnemen en vaststellen van werkzaamheden
B1-K1-W1	Vorbereiden van opnamewerkzaamheden
B1-K1-W2	Opnemen situatie ter plaatse

B1-K2	Verrichten van (onderhouds)werkzaamheden aan technische installaties, gebouwonderdelen en omgeving.
B1-K2-W1	Vorbereiden van (onderhouds)werkzaamheden aan technische installaties, gebouw(onder)delen en omgeving
B1-K2-W2	Opsporen van elektrotechnische en werktuigkundige storingen en bouwkundige gebreken
B1-K2-W3	Geschikt maken gebouw(onder)deel voor uit te voeren werk
B1-K2-W4	Verrichten van preventief onderhoud aan elektrotechnische en werktuigkundige installatie
B1-K2-W5	Verrichten van preventief onderhoud aan gebouw, interieur en terrein
B1-K2-W6	Verhelpen van elektrotechnische en werktuigkundige storingen
B1-K2-W7	Verhelpen van bouwkundige gebreken
B1-K2-W8	Verrichten van modificaties aan elektrotechnische en werktuigkundige installaties
B1-K2-W9	Verrichten van modificaties aan gebouw, interieur en terrein
B1-K2-W10	Afronden van (onderhouds)werkzaamheden aan technische installaties, gebouw(onder)delen en omgeving

1.5 Top-modules

Top-modules zijn een verrijking van je opleiding. Hiermee kun je je vakmanschap verbreden of verdiepen of je voorbereiden op doorstroom naar een vervolgopleiding. Top-modules zijn een verplicht onderdeel.

Het aanbod aan Top-modules voor jouw opleiding ziet er als volgt uit:

1. Engels in het beroepsonderwijs A1/A2
2. Ondernemend gedrag voor Niveau 2

1.6 BPV

Elke mbo-deelnemer moet voor zijn opleiding stage lopen. Een stage heet in het mbo beroepspraktijkvorming (BPV).

Om het diploma van de opleiding te behalen moet je voldoen aan de eisen die de school stelt voor de BPV. Het minimum aantal door de school gestelde uren en/of dagen aan BPV moet zijn behaald en de stage of BPV moet met een voldoende zijn beoordeeld, hierbij wordt het oordeel van het leerbedrijf betrokken.

Voor overige specifieke informatie wordt naar het BPV handboek verwezen.

BPV onderdeel	Beschrijving van het BPV-onderdeel	Periode	Duur	Manier van beoordelen	Resultaat
BPV-1	<i>Oriëntatie op de organisatie</i> De focus van de BPV periodes kan verschillen, afhankelijk van het leerbedrijf Beroepshouding en verkenning van de werkprocessen B1-K2-W2, B1-K2-W3, B1-K2-W4, B1-K2-W5, B1-K2-W6, B1-K2-W7, B1-K2-W8, B1-K2-W9, B1-K1-W1, B1-K1-W2, B1-K2-W1&10	4	5 dagen p/w 351u	De leermeester in samenwerking met de stagebegeleider en de docent beoordelen a.d.h.v. beoordelingslijsten	Behaald / Niet Behaald
BPV-2	<i>Werkprocessen in de praktijk</i> De focus van de BPV periodes kan verschillen, afhankelijk van het leerbedrijf Beroepshouding en uitvoering van de werkprocessen B1-K2-W2, B1-K2-W3, B1-K2-W4, B1-K2-W5, B1-K2-W6, B1-K2-W7, B1-K2-W8, B1-K2-W9, B1-K1-W1, B1-K1-W2, B1-K2-W1&10	6	5 dagen p/w 390u	De leermeester in samenwerking met de stagebegeleider en de docent beoordelen a.d.h.v. beoordelingslijsten	Behaald / Niet Behaald
BPV-3	<i>Werkprocessen in de praktijk</i> De focus van de BPV periodes kan verschillen, afhankelijk van het leerbedrijf Beroepshouding en uitvoering van de werkprocessen B1-K2-W2, B1-K2-W3, B1-K2-W4, B1-K2-W5, B1-K2-W6, B1-K2-W7, B1-K2-W8, B1-K2-W9, B1-K1-W1, B1-K1-W2, B1-K2-W1&10	7	5 dagen p/w 351u	De leermeester in samenwerking met de stagebegeleider en de docent beoordelen a.d.h.v. beoordelingslijsten	Behaald / Niet Behaald

1.7 Generiek Nederlands en Rekenen

Nederlands en rekenen zijn belangrijke vakken die je nodig hebt om je opleiding goed te kunnen volgen. Maar ook in je beroep en om goed te kunnen functioneren in de samenleving is het nodig dat je deze vakken goed beheerst. Voor Rekenen en Nederlands is het streefniveau 2F.

Nederlands

Nederlands

Test, 0-meting taalniveautest

Alle studenten doen in de eerste week van het eerste leerjaar een taalniveautest. Op basis van de uitslag van deze test gaan de studenten werken op hun eigen niveau.

Formatief MBO niveau 2

De niveau 2 studenten werken op niveau 2F. Zij werken in het formatieve deel aan drie leerlijnen:

- ViaStarttaal online, training taalverzorging/taalbeschouwing
- Portfolio, bewijsstukken van mondelinge en schriftelijke taalvaardigheden (lezen, luisteren, schrijven, spreken en gesprekken voeren in de beroepscontext)
- Examentraining

Voor de invulling van het portfolio wordt gebruik gemaakt van het lesboek en van opdrachten van de taal- of beroepsdocent. Waar mogelijk zijn de taalproducten beroepsgerelateerd. De student is eigenaar van zijn taalportfolio.

In periode 1 tot en met 6 wordt aan het einde van de periode het portfolio beoordeeld op taalniveau en volledigheid.

Voorwaarde deelname examen MBO niveau 2

De niveau 2 student mag examen doen als hij of zij:

- de student heeft een eindtoets voor ViaStarttaal online op zijn eigen taalniveau gemaakt
- het portfolio is volledig

Summatief MBO niveau 2

De niveau 2 student doet 5 examens:

- Lezen 2F
- Luisteren 2F
- Schrijven 2F
- Spreken 2F
- Gesprekken voeren 2F

Deze examens vinden regulier plaats in periode 7 en 8. De examens kunnen worden afgenomen vanaf periode 5.

Niveautest lager van 1F

Indien de MBO niveau 2 student bij de taalniveautest lager scoort dan niveau 1F, dan krijgt deze student een ander programma uitgaande van een 1F streefniveau. In dit programma werken studenten over het algemeen klassikaal, gestructureerd uit het 1F-boek. Elk hoofdstuk wordt afgesloten met een toets waar de student een cijfer voor krijgt.

De niveau 2 student mag deelnemen aan de vijf examens als hij de zes thematoetsen heeft gedaan.

De niveau 2 student doet dan 5 examens:

- Lezen 1F

- Luisteren 1F
- Schrijven 1F
- Spreken 1F
- Gesprekken voeren 1F

Deze examens vinden regulier plaats in periode 7 en 8. De examens kunnen worden afgenomen vanaf periode 5.

Rekenen

Test, 0-meting RekenNiveauTest

Studenten die een niveau 2-opleiding volgen, hebben als streefniveau 2F.

Zo snel als mogelijk is, krijgen alle studenten een RekenNiveauTest die aangeeft wat het werkelijke startniveau is en van waaruit gewerkt gaat worden naar het streefniveau. Het is ook mogelijk dat een student het streefniveau al beheerst en hij zal dan werken aan het 3F niveau.

Formatief MBO niveau 2

Gedurende twee schooljaren wordt gewerkt aan de 4 domeinen: Getallen-Verhoudingen-Meten en Meetkunde-Verbanden. Studenten kunnen ervoor kiezen om bij elk domein eerst een instaptoets te maken om te kijken welke vaardigheden ze reeds bezitten en waar meer aandacht aan besteed moet worden. Alleen wanneer een student de instaptoets maakt, kan de docent besluiten dat de student het betreffende hoofdstuk mag overslaan omdat hij de stof al beheerst. In overleg wordt afgesproken hoe de student gaat werken aan de onderdelen (boek, computer of een combinatie hiervan).

De student begint met het eerste domein. De volgorde van de domeinen erna mag de student zelf bepalen. Elk hoofdstuk wordt afgesloten met een hoofdstuktoets om te kijken of de stof beheerst wordt. Elk domein wordt afgesloten met een domeintoets waarin de vaardigheden van het gehele domein getoetst worden.

Na afronding van de 4 domeintoetsen krijgt de student in examentraining met minimaal 2 proefexamens en vervolgens een examen. In dit ene examen worden de vaardigheden van de 4 domeinen getoetst.

Een kopie van het voorblad van de 4 domeintoetsen op papier of een certificaat van de digitale domeintoetsen wordt door de studenten in het portfolio geplaatst.

De student werkt op zijn of haar eigen niveau. Dit kan in de praktijk betekenen dat de student eerder klaar is met het behalen van het streefniveau, dan de twee jaar dat de student er de tijd voor heeft. Na het behalen van het streefniveau heeft de student onderhoudsplicht. In deze tijd wordt bijvoorbeeld gewerkt naar het 3F-niveau, of moeilijke onderdelen worden nog eens herhaald. Ook zal de student aan meer specifieke rekenvragen voor het toekomstige beroep gaan werken.

Summatief MBO niveau 2

De student maakt 1 examen waarin alle domeinen getoetst worden. Er is de mogelijkheid tot een herexamen. Het streefniveau is een 2F-examen.

Aanvulling Rekenen niveau 2

Indien uit de RekenNiveauTest blijkt dat een student een afwijkend niveau heeft, dan krijgt deze student een persoonlijk plan op het gepaste niveau. Dit niveau kan Op weg naar 1F, 1F of 3F zijn. De student kan examens doen op 1F en op 3F niveau. De docent bepaalt aan de hand van de RNT-test op welk niveau de student gaat werken.

ICT vaardigheden

Inhoud: MsWord, MsExcel, MsPowerpoint/Sway, MsOutlook

- **Onderdelen Ms Word:**
Word praktijk module A en B
Basis mogelijkheden, tekenopmaak, alinea opmaak, Tabellen, Afbeeldingen vormen en wordart, documenten indelen.
- **Onderdelen Ms Excel:**
Excel Praktijk module
module Basis a + b, opmaak.
- **Onderdelen Ms Powerpoint/Sway:**
basis mogelijkheden, presentaties maken, afbeeldingen vormen film en geluid, diamodel maken, smartsart tabellen en grafieken, Overgangen en Animatie, Presenteren.
- **Onderdelen Ms Outlook:**
Basis mogelijkheden, Extra mogelijkheden, Adresboek en beheer.

Methoden:	Instruct online, Studio Visual Steps, losse opdrachten.
Toetsing:	Aan het einde van de lopende periode volgt er een afsluitende toets via instructonline of via losse toetsen per onderdeel. Deze toets moet worden afgerond met 5.5 of hoger. Bij een lagere score is er 1 herkansing mogelijk.
Afronding:	Aan het einde van het schooljaar ontvangt de student het certificaat "ICTvaardig Niveau 2". Certificaat wordt behaald als alle onderdelen met een score van 5.5 of hoger zijn afgerond.

1.8 Loopbaan en Burgerschap

In de opleiding is er persoonlijke aandacht voor jou. De opleiding en daarmee dus jouw loopbaan begint al bij de intake. Je doorloopt een intake en je krijgt een Studieloopbaanbegeleider (SLB'er). Jouw SLB'er is je mentor. Hij of zij begeleidt je tijdens je opleiding en kijkt samen met jou steeds opnieuw naar jouw kwaliteiten, je wensen en je mogelijkheden voor persoonlijke en professionele ontwikkeling. In je POP bespreek je per periode aan welke leerdoelen je gaat werken. Dit kunnen dus zowel persoonlijke als professionele leerdoelen zijn.

Bij loopbaanoriëntatie wordt aandacht besteed aan je capaciteiten en motivatie, aan het plannen van je loopbaan, het zoeken naar een baan en aan netwerken. Tijdens de opleiding leer je hoe jij je hierin verder kunt ontwikkelen. Je leert bijvoorbeeld om na te denken over datgene wat je wilt bereiken in je opleiding of je beroep.

Voor deelnemers die extra ondersteuning nodig hebben, hebben we extra begeleiding. Hiervoor kun je in contact komen met de zorgcoördinator. De zorgcoördinator werkt samen met verschillende experts en instanties, zoals het EOZ, SVPCN en Jeugdzorg. Wat het meest geschikt is voor jou zoeken we samen uit. Bij je SLB'er en de zorgcoördinator kun je meer informatie hierover vragen.

Daarnaast is het belangrijk dat je leert hoe je actief deel uit kunt maken van de Bonairiaanse samenleving. Daarbij kun je onder andere denken aan het maken van politieke keuzes, je rechten en plichten als werknemer en je gedragen als kritische consument. Het onderdeel burgerschap bereidt jou voor op een volwaardige deelname aan de maatschappij en het goed kunnen functioneren in het beroep. De vaardigheden, houding en kennis die daarbij horen zijn beschreven in vier burgerschapsdimensies: de politiek-juridische dimensie, de economische dimensie, de maatschappelijk-sociale dimensie en de dimensie vitaal burgerschap.

Als student moet je minimaal voldoen aan de inspanningsverplichting die de opleiding hiervoor heeft gesteld. De eindwaardering voor Loopbaan en burgerschap is 'voldaan' of 'niet voldaan'.

1.9 Opleidingsprogramma

Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
<i>BOT</i> [begeleide onderwijstijd]	BOT	<i>BOT</i>	<i>BOT/BPV</i>
<p>Verrichten en kennismaken van (onderhouds)werkzaamheden aan technische installaties, gebouwonderdelen en omgeving</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kennismaking STM • Handgereedschappen 1,2,3 • Elektrisch en pneumatisch gereedschap (veiligheid) • Werkplaatsmachines • Hout en houtbewerking • <u>Verwarmingsinstallatie (airco)</u> • <u>Lassen met elektrodes</u> • Werktuigbouwkundig/Bouw kundig • Tekeninglezen • Elektrotechnisch tekening lezen • Bewerking en buigen buis • Basisschakelingen en symbolen 1 en 2 • Draadtrekken en lassen • Centraal doos installaties • Werken met buis en hulpstukken <p>Werkprocessen: B1-K2-W3 B1-K2-W4 B1-K2-W5 B1-K2-W9</p> <p>B1-K1-W1 B1-K1-W2 B1-K2-W1&10</p> <p>Top Module Ondernemend gedrag Engels</p> <p>Nederlands, Rekenen, Burgerschap SLB ICT</p>	<p>Verrichten en kennismaken van (onderhouds)werkzaamheden aan technische installaties, gebouwonderdelen en omgeving</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metselen • Stukadoren • Tegels en tegelzetten • Schilderen • Bewerken koperen buis • Buigen van koperen en dunwandige stalenbuis • Platte buissystemen • Verlichtingstoestellen • Meten en meetinstrumenten <p>Opwekken, distr. En opslag. Van elektr. energie</p> <p>Werkprocessen: B1-K2-W2 B1-K2-W6 B1-K2-W7 B1-K2-W8</p> <p>B1-K1-W1 B1-K1-W2 B1-K2-W1&10</p> <p>Top Module Ondernemend gedrag Engels</p> <p>Nederlands, Rekenen, Burgerschap SLB ICT</p>	<p>Op karwei/projecten</p> <p>Verkenning van de Werkprocessen: B1-K2-W2 B1-K2-W3 B1-K2-W4 B1-K2-W5 B1-K2-W6 B1-K2-W7 B1-K2-W8 B1-K2-W9</p> <p>B1-K1-W1 B1-K1-W2 B1-K2-W1&10</p> <p>Project/op de klus Oefenen met les stof periode 1 en 2</p> <p>Top Module Ondernemend gedrag Engels</p> <p>Nederlands, Rekenen, Burgerschap SLB, Reflectie BPV ICT</p>	<p>5 dagen BPV</p> <p>Verrichten van (onderhouds)werkzaamheden aan technische installaties, gebouwonderdelen en omgeving</p> <p>Werkprocessen: B1-K2-W2 B1-K2-W3 B1-K2-W4 B1-K2-W5 B1-K2-W6 B1-K2-W7 B1-K2-W8 B1-K2-W9</p> <p>B1-K1-W1 B1-K1-W2 B1-K2-W1&10</p> <p>Reflectie BPV</p>

Periode 5	Periode 6	Periode 7	Periode 8
BOT	BOT/BPV	BOT/BPV	BOT
<i>Uitvoering van de Werkprocessen:</i> B1-K2-W3, B1-K2-W4, B1-K2-W5, B1-K2-W9	5 dagen BPV Verrichten van (onderhouds)werkzaamheden aan technische installaties, gebouwonderdelen en omgeving	5 dagen BPV Verrichten van (onderhouds)werkzaamheden aan technische installaties, gebouwonderdelen en omgeving	<i>Examentraining van de werkprocessen:</i> B1-K2-W2 B1-K2-W3 B1-K2-W4 B1-K2-W5 B1-K2-W6 B1-K2-W7 B1-K2-W8 B1-K2-W9
B1-K1-W1 B1-K1-W2 B1-K2-W1&10	Werkprocessen: B1-K2-W2 B1-K2-W3 B1-K2-W4 B1-K2-W5 B1-K2-W6 B1-K2-W7 B1-K2-W8 B1-K2-W9	Werkprocessen: B1-K2-W2 B1-K2-W3 B1-K2-W4 B1-K2-W5 B1-K2-W6 B1-K2-W7 B1-K2-W8 B1-K2-W9	B1-K1-W1 B1-K1-W2 B1-K2-W1&10
<ul style="list-style-type: none"> • Kunststofbuis bewerken • Kunststofbuis verbinden • Kunststofbuis buigen (leidingen) • Wanden en behangen drywall • Ramen en deuren politie keurmerk • Beton- en houtrot reparatie • Magnetisme en inductie • Project Toiletruime • Project badkamer/Douche ruimte 			<ul style="list-style-type: none"> • Daken en goten • Zink bewerken • Zacht zolderen • Knellen en persen • Drinkwater installaties • Sanitaire installaties • Project Keuken en Bijkeuken
	B1-K1-W1 B1-K1-W2 B1-K2-W1&10	B1-K1-W1 B1-K1-W2 B1-K2-W1&10	
	Reflectie BPV	Reflectie BPV	<i>Proeve/examinering niveau 2</i>
Top Module Ondernemend gedrag Engels			Top Module Ondernemend gedrag Engels
Nederlands, Rekenen, Burgerschap SLB Reflectie BPV			Nederlands, Rekenen, Burgerschap SLB Reflectie BPV

1.10 Ontwikkelingsgericht toetsplan beroepsdeel

Toetsplan beroepsdeel					
NR	Naam toets	Werkprocessen	Toetsvorm en inhoud toets	Locatie	Periode
V1	Praktijktoets SMG1	B1-K1-W1 B1-K1-W2 B1-K2-W1 B1-K2-W9 B1-K2-W10	Schilderen deur	school	1
V2	Theorietoets SMGB-1	B1-K2-W1 B1-K2-W5 B1-K2-W7 B1-K2-W10	Tekening lezen, Hout en houtverbindingen en schilderen	School	1
V3	Theorietoets SMGI-1	B1-K2 B1-K2-W1 B1-K2-W3	Hand- elektrische-, en pneumatische gereedschappen.	School	1
V4	Theorietoets SMGE-1	B1-K2-W3 B1-K2-W4 B1-K2-W9 B1-K1-W1 B1-K1-W2 B1-K2-W1&10	Tekening lezen, bewerken van buizen, basisschakelingen 1 en 2, centraaldoosystemen, draadtrekken en draadlassen. Aircosystemen.	School	1
V5	Praktijktoets SMG2	B1-K1-W1 B1-K1-W2 B1-K2-W1 B1-K2-W8 B1-K2-W10	Lekkage kraan	School	2
V6	Theorietoets SMGB-2	B1-K2-W1 B1-K2-W3 B1-K2-W7 B1-K2-W9 B1-K2-W10	Tegels en tegelzetten	School	2
V7	Theorietoets SMGI-2	B1-K2 B1-K2-W1 B1-K2-W3 B1-K2-W9 B1-K2-W10	Metselen en stuken	School	2
V8	Theorietoets SMGE-2	B1-K2-W3 B1-K2-W4 B1-K2-W5 B1-K2-W9 B1-K1-W1 B1-K1-W2 B1-K2-W1&10	Platte buissystemen, verlichtingstoestellen, meten en meetinstrumenten, Opwekken, distr. En opslag. Van elektr. energie	School	2
V9	Praktijktoets SMG3	B1-K1-W1 B1-K1-W2 B1-K2-W1 B1-K2-W7 B1-K2-W10	Wand betegelen	School	3
V10	Theorietoets SMGB-3	B1-K2 B1-K2-W1 B1-K2-W2 B1-K2-W3 B1-K2-W4 B1-K2-W8 B1-K2-W10	Kook-, gas- en afvoersystemen.	School	3
V11	Theorietoets SMGI-3	B1-K2 B1-K2-W1 B1-K2-W3	Bewerken koperen buis en buigen van koperen en dunwandige stalenbuis.	School	3

		B1-K2-W6 B1-K2-W8 B1-K2-W10			
V12	Theorietoets SMGE-3	B1-K2-W2 B1-K2-W3 B1-K2-W4 B1-K2-W5 B1-K2-W6 B1-K2-W7 B1-K2-W8 B1-K2-W9 B1-K1-W1 B1-K1-W2 B1-K2-W1&10	Herhaling stof P1 en P2, keuken, bijkeuken, douche en badruimte		
V13	Praktijktoets SMG4	B1-K1-W1 B1-K1-W2 B1-K2-W1 B1-K2-W8 B1-K2-W10	Verleggen elektriciteitsleiding	BPV of School	4
V15	Praktijktoets SMG5	B1-K1-W1 B1-K1-W2 B1-K2-W1 B1-K2-W8 B1-K2-W10	Deur afhangen en sluitbaar maken	School	5
V16	Theorietoets SMGB-5	B1-K1 B1-K1-W1 B1-K1-W2 B1-K2 B1-K2-W1 B1-K2-W3 B1-K2-W5 B1-K2-W7 B1-K2-W9 B1-K2-W10	Reparatietechnieken, ramen en deuren.	School	5
V17	Theorietoets SMGI-5	B1-K2 B1-K2-W1 B1-K2-W3 B1-K2-W6 B1-K2-W8 B1-K2-W10	Bewerken kunststof buizen, wanden en behangen	School	5
V18	Theorietoets SMGE-5	B1-K2-W3; B1-K2-W4; B1-K2-W5; B1-K2-W9; B1-K1-W1; B1-K1-W2; B1-K2-W1&10.	Grootheden, spanning, inductie en magnetisme	School	5
V19	Praktijktoets SMG6	B1-K1-W1 B1-K1-W2 B1-K2-W1 B1-K2-W7 B1-K2-W10	Repareren van houtrot	BPV of School	6
V21	Praktijktoets SMG7	B1-K1-W1 B1-K1-W2 B1-K2-W1 B1-K2-W8 B1-K2-W9 B1-K2-W10	Domoticasysteem installeren Extra groep aansluiten	BPV of School	7
V23	Praktijktoets SMG8	B1-K1-W1 B1-K1-W2 B1-K2-W1 B1-K2-W8 B1-K2-W9 B1-K2-W10	Aansluiting wasmachine maken	School	8

V24	Theorietoets SMGB-8	B1-K1 B1-K1-W1 B1-K1-W2 B1-K2 B1-K2-W1 B1-K2-W3 B1-K2-W5 B1-K2-W7 B1-K2-W8 B1-K2-W9 B1-K2-W10	Drinkwaterinstallaties, daken en goten	School	8
V25	Theorietoets SMGI-8	B1-K2 B1-K2-W1 B1-K2-W3 B1-K2-W6 B1-K2-W8 B1-K2-W9 B1-K2-W10	Zachtsolderen en sanitaire installaties	School	8
V26	Theorietoets SMGE-8	B1-K2-W2 B1-K2-W3 B1-K2-W4 B1-K2-W5 B1-K2-W6 B1-K2-W7 B1-K2-W8 B1-K2-W9 B1-K2-W10 B1-K1-W1 B1-K1-W2	Project keuken bijkeuken, aarding en bliksembeveiliging	School	8

1.11 Ontwikkelingsgericht toetsplan generiek

Ontwikkelingsgericht toetsplan generiek					
Vak	Inhoud	Toetsvorm	Locatie	Streef niveau	Periode
Nederlands	Portfolio Nederlands 2F: (Beroepsgerichte) opdrachten lezen, luisteren, schrijven, spreken en gesprekken voeren. De docent verschaft een lijst met de opdrachten die in het portfolio moet zitten.	Portfolio	MBO	2F	Uiterlijk periode 6
	Taalbeheersing / taalverzorging: Stijl, grammatica, spelling, werkwoordspelling, woordenschat, spreekwoorden/uitdrukkingen	Digitale eindtoets	MBO, computer-lokaal	2F	Uiterlijk periode 6
Rekenen	Getallen	Digitaal of schriftelijk	MBO	2F	Uiterlijk periode 6
	Verhoudingen	Digitaal of schriftelijk	MBO	2F	Uiterlijk periode 6
	Meten en meetkunde	Digitaal of schriftelijk	MBO	2F	Uiterlijk periode 6
	Verbanden	Digitaal of schriftelijk	MBO	2F	Uiterlijk periode 6
ICT	MS Outlook	Toets Instruct online, losse toets	MBO, Theorie-lokaal	Zie opmerkingen	Uiterlijk periode 4
	MS Word	Toets Instruct online, losse toets	MBO, theorie-lokaal	Zie opmerkingen	Uiterlijk periode 4
	MS Excel	Toets Instruct online, losse toets	MBO, theorie-lokaal	Zie opmerkingen	Uiterlijk periode 4
	MS PowerPoint	Toets Instruct online, losse toets	MBO, theorie-lokaal	Zie opmerkingen	Uiterlijk periode 4

Opmerking bij Nederlands: Indien de MBO niveau 2 student bij de taalniveautest lager scoort dan niveau 1F, dan krijgt deze student een ander programma uitgaande van een 1F streefniveau. De bovenstaande 2F-toetsen worden in dat geval niet afgenomen.

Opmerking bij Rekenen: Indien de MBO- niveau 2-student bij de rekenniveautest lager scoort dan niveau 1F, dan krijgt de student een ander programma, uitgaande van een 1F-streefniveau.

Opmerking bij ICT vaardigheden: Indien alle onderdelen, voor niveau 2 afgerond worden met een score van 5.5 of voor niveau 3 en 4 met een score van 70% of hoger zijn afgerond, ontvangt de student een certificaat.

1.12 TOP-module Engels in het beroepsonderwijs A1/A2

De studenten werken op niveau A2/A1 . Zij werken in het formatief deel aan vijf vaardigheden (luisteren, lezen, schrijven, spreken en gesprekken voeren). De vaardigheden worden zoveel mogelijk beroepsgericht aangeboden.

De student krijgt een GO voor de toetsen als hij of zij: een voldoende heeft gehaald voor de proeftoetsen. Wanneer de student geen voldoende heeft gehaald, doet de student toetsen op niveau A1.

Leerjaar	Periode	Lesinhoud	Proeftoets	Toets
1	1	Oefenen met Luisteren A2 en Lezen A2	Luisteren A2 Lezen A2	
Leerjaar	Periode	Lesinhoud	Proeftoets	Toets
2	5	Oefenen met Luisteren A2 en Lezen A2,	Luisteren A2 Lezen A2	Luisteren A2 Lezen A2
	8			Eventuele Herkansing

1.13 TOP-module Ondernemend Gedrag

Binnen de top-module Ondernemend gedrag leer je ondernemend gedrag te tonen binnen je eigen werkplek en werkzaamheden.

Je leert basale kennis over:

- persoonlijke eigenschappen en menselijk gedrag in het algemeen
- belangrijke (actuele) ontwikkelingen m.b.t. tot jouw beroep en werkomgeving
- formele en informele sociale structuren in je werkomgeving
- kenmerken van ondernemend gedrag en eigenschappen van ondernemende mensen.

Tijdens de lessen ga je op praktische wijze aan de slag door middel van discussies, zelfonderzoek, reflectie en opdrachten.

Hierbij:

Onderzoek je jezelf en je werkomgeving

Signaleer je mogelijkheden voor verandering in je eigen werk

Neem je initiatief in je werk

De module bestaat uit zowel theorie als praktijklessen. Van je docent krijg je per periode de planning en materialen waar je mee gaat werken.

1.14 Aantal uren

Deze opleiding kent de leerweg:

- Beroepsopleidende leerweg (BOL)

Het aantal uren onderwijs dat je per studiejaar krijgt, hangt af van de leerweg en bij de BOL ook nog van het aantal studiejaren.

	Jaar 1	Jaar 2
Begeleide uren op school	651	359
BPV	351	741
Totaal begeleide uren	1002	110
Onbegeleide uren	598	501
Totaal per jaar	1600	1600
Totaal opleiding	3200	

BOT Begeleide onderwijstijd door de school (zonder bpv) zijn alle uren die je onder begeleiding van een docent of instructeur doorbrengt. Dat zijn dus de lessen, de toets-uren en de examenuren. **BPV klokuren BPV of stage**
TOT = BOT + BPV

1.15 Lessentabel van jouw opleiding

Elke opleiding bestaat uit verschillende vakken (leereenheden) en stageperiodes (BPV).

Hieronder staan in de lessentabel per studiejaar van jouw opleiding de geplande uren per vak, onderdeel en BPV periode opgenomen, Elk studiejaar bestaat uit vier onderwijsperiodes.

Servicemedewerker gebouwen								
	Jaar 1 (20-21)				Jaar 2 (21-22)			
Periode:	1	2	3	4	5	6	7	8
Generieke Vakken								
Nederlands	3	3	3		3			3
Rekenen	2	2	2		2			2
Burgerschap	1	1	1		1			
ICT		2	2					
SLB	2	2	2		1			1
Ondernemend gedrag	2	2	2		1			1
Beroepsgerichte Vakken								
SMG Bouw	6	6	6		6			6
SMG Installatie	6	6	6		6			6
SMG Elektro	6	6	6		4			4
Rekenen beroepscontext	1	1	1		1			1
Vorbereiding BPV			1					
Relfectie BPV				1		1	1	
BPV (klokuren)				39		39	39	

Engels (TOP)	2	2	2		2			2
Aantal weken	9	10	9	9	9	10	9	9
Generieke vakken per week	8	10	10		7			6
Beroepsgerichte vakken per week	19	19	20	1	17	1	1	17
Keuzedelen	2	2	2		2			2
Totaal lesuren per week	29	31	32	1	26	1	1	25
Totaal (<i>klokuren</i>) BPV per week				39		39	39	
Totaal lesuren per periode	261	310	288	9	234	10	9	225
Totaal <i>klokuren</i> per periode	196	233	216	6,8	176	7,5	6,8	169

De uren tabellen voor de schooljaren kunnen mogelijk nog aangepast worden

1.16 Studievoortgang en overgangsnormen

Tijdens je opleiding word je begeleidt door je studieloopbaanbegeleider. Samen bespreek je regelmatig je of je voortgang naar verwachting verloopt.

Soms heb je ondersteuning nodig, dan staat de zorg coördinator klaar om bij eventuele ondersteuning te helpen. Vraag je studieloopbaanbegeleider naar de mogelijkheden.

Twee keer per jaar krijg je een studieadvies. Lees hieronder hoe dat precies in zijn werk gaat.

Studieadvies

Één jaar heeft vier periodes en per periode worden de resultaten van de studenten besproken. De resultatenbespreking wordt samen met de teamleider doorgenomen.

Gedurende je opleiding krijg je twee keer per jaar advies hoe jij het beste verder kunt met je opleiding. Dit studieadvies is afhankelijk van je resultaten, je houding op school en in het leerbedrijf. We kijken bijvoorbeeld naar je motivatie, je ontwikkeling als aankomend beroepsuitoefenaar en naar de resultaten die je tot dat moment hebt behaald.

Om studieadvies te kunnen geven wordt per student een studentenbespreking gehouden.

- ✓ Er wordt door docenten gekeken of je voldoende studieresultaten hebt behaald;
- ✓ Docenten vullen beoordelingsformulier studiehouding in;
- ✓ SLB'er maakt een overzicht en doet een voorstel voor de beoordeling van de studie- en/of werkhouding;
- ✓ SLB'er maakt een overzicht van studenten die een officiële waarschuwing ongeoorloofd verzuim hebben gehad;
- ✓ Het docententeam neemt een eindbesluit over het studieadvies;
- ✓ In een persoonlijk gesprek wordt het studieadvies met jou besproken en worden er eventuele afspraken gemaakt en vastgelegd;
- ✓ Te veel ongeoorloofd verzuim leidt tot een geel of zelfs rood studieadvies.

Het studieadvies delen we vervolgens in drie kleuren in: groen, geel en rood.

- **Groen:** je krijgt een positief advies: je doet het voldoende / ruimvoldoende / goed / prima.
- **Geel:** je krijgt een waarschuwing en gebonden afspraken om ernstige studievertraging te voorkomen.
- **Rood:** omdat je studieachterstand te groot is, adviseren wij jou om te stoppen met deze opleiding. Samen met je SLB'er ga je kijken wat je nu moet gaan doen.

De school kan dit omzetten in een bindend advies om naar een andere opleiding te gaan zoeken, al dan niet binnen het SGB MBO. Slechts in uitzonderingsgevallen mag je je opleiding doubleren.

Een negatief advies komt nooit uit de lucht vallen: er moet minstens één waarschuwing aan vooraf zijn gegaan. En met een waarschuwing krijg je de kans om, met begeleiding van je studieloopbaan begeleider, jezelf op de zwakke punten te verbeteren. Echter: twee keer achter elkaar geel wordt rood.

De relatie tussen studieadvies en aanwezigheid:

Je aanwezigheid bij alle onderwijsactiviteiten is verplicht. Wij als school en jij als student moeten ons daarbij houden aan wettelijke regelingen, zoals die van de leerplicht, kwalificatieplicht en studiefinanciering. Zo zijn wij als school verplicht je afwezigheid al vanaf 16 lessen door te geven aan een leerplichtambtenaar of aan de studiefinanciering.

Overgangsnormen:

Sommige opleiding hebben bepaald wat de overgangsnormen zijn voor jou om door te kunnen stromen naar een volgende fase (bijvoorbeeld het volgende leerjaar). De (overgangs-)normen voor jouw opleiding staan hieronder beschreven:

- Loopbaan & Burgerschap: minimaal 2 dimensies afgerond
- Vaktheorie: gemiddeld VOLDOENDE
- Practicum: alle opdrachten VOLDAAN
- Top-modules: VOLDAAN

2. Examenprogramma en diplomeringseisen

Het examen van de opleiding bestaat uit de volgende onderdelen:

- Beroepsgericht
- Nederlands generiek
- Rekenen generiek

Om het diploma van de opleiding te behalen moet je daarbij voldoen aan de eisen die de school stelt voor de BPV en aan de verplichting voor Loopbaan & burgerschap.

Voor Burgerschap moeten de onderliggende opdrachten worden opgenomen als bewijslast in het diplomadossier. Voor loopbaan moet de BPV-overeenkomst worden opgenomen.

Verzoeken voor vrijstelling voor Loopbaan en Burgerschap kunnen ingediend worden bij de TEC met bijbehorende formulier.

Voordat je aan je examens begint, krijg je de richtlijnen rond examinering. In deze richtlijnen staan wat je rechten en plichten zijn bij het maken van examens.

Aanvragen van aangepaste examinering (bijv. vanwege dyslexie of andere beperking), verloopt via het TEC en vervolgens accordering door de Examencommissie. Zie hiervoor het examenreglement.

LET OP: aanvragen voor aangepaste examinering dient voor aanvang van het onderwijs te worden ingediend.

2.1 De beroepsgerichte examinering

In onderstaande tabel zie je welke beroepsgerichte examenonderdelen geëxamineerd worden. In de tabel kun je lezen in welke vorm het examen wordt afgenomen, waar en op welk moment van de opleiding.

Beoordeling op driepuntschaal

Het eindoordeel van de kerntaak wordt uitgedrukt in een driepuntschaal: 'goed', 'voldoende' of 'onvoldoende'.

Kerntaak B1-K1	Opnemen en vaststellen van werkzaamheden	Duur	Cesuur	WG
Examenonderdeel	Proeve van Bekwaamheid B1-K1 (Code: 20-SMG2-B1-K1)			
Examenvorm	Proeve van bekwaamheid	48 ku totaal	V	1
Plaats van afname	Bedrijf en/of School			
Periode van afname	Na afronding ontwikkelingsgerichte deel			
Eindwaardering kerntaak B1-K1	De eindwaardering voor de kerntaak is gelijk aan de waardering voor de PvB.			

Cesuur: Een ondergrens voor een toets. Bij een resultaat lager dan de cesuur is slagen voor het hele examen niet mogelijk.

WG: De weging of wegingsfactor van het examenonderdeel.

Kerntaak B1-K2	Verrichten van (onderhouds)werkzaamheden aan technische installaties, gebouwonderdelen en omgeving	Duur	Cesuur	WG
Examenonderdeel	Proeve van Bekwaamheid B1-K2 (Code: 20-SMG2-B1-K2)	48ku totaal	V	1
Examenvorm	Proeve van bekwaamheid			
Plaats van afname	Bedrijf en/of School			
Periode van afname	Na afronding ontwikkelingsgerichte deel			
Eindwaardering kerntaak B1-K2	De eindwaardering voor de kerntaak is gelijk aan de waardering voor de PvB.			

Cesuur: Een ondergrens voor een toets. Bij een resultaat lager dan de cesuur is slagen voor het gehele examen niet mogelijk.

WG: Weging of wegingsfactor van het examenonderdeel.

2.2 Nederlands

Code	Examen vorm	Vaardigheid	Niveau	Afname vanaf periode	Duur Examen	Plaats afname	Resultaat + Weging (1 decimaal)		Eindresultaat (geheel cijfer)
Deviant-VIA-Lezen-2F-004-A Deviant-VIA-Lezen-2F-004-B Deviant-VIA-Lezen-2F-004-C Deviant-VIA-Lezen-2F-004-D Deviant-VIA-Lezen-2F-004-E	Instellings-examen Schriftelijk	Lezen	2F	P7	60 minuten	School	Cijfer 1x	Cijfer 1x	Cijfer 1x
Deviant-VIA-Luisteren-2F-004-A Deviant-VIA-Luisteren-2F-004-B Deviant-VIA-Luisteren-2F-004-C Deviant-VIA-Luisteren-2F-004-D	Instellings-examen Schriftelijk	Luisteren	2F	P7	45 minuten	School	Cijfer 1x		
Deviant-VIA-Schrijven-2F-004-A Deviant-VIA-Schrijven-2F-004-B Deviant-VIA-Schrijven-2F-004-C Deviant-VIA-Schrijven-2F-004-D Deviant-VIA-Schrijven-2F-004-E	Instellings-examen Schriftelijk	Schrijven	2F	P7	120 minuten	School	Cijfer 1x	Cijfer 1x	
Deviant-VIA-Spreken-2F-004-A	Instellings-examen Mondeling	Spreken	2F	P7	15 minuten	School	Cijfer 1x		
Deviant-VIA-Gesprekken-2F-004-A	Instellings-examen Mondeling	Gesprekken voeren	2F	P7	15 minuten	School	Cijfer 1x		

Mocht blijken uit de TaalNiveauTest of in de loop van de opleiding dat het streefniveau 2F voor de student niet haalbaar is (aantoonbaar dmv toetsuitslagen), dan kan de docent besluiten om het examen Nederlands op 1F-niveau af te nemen.

2.3 Rekenen

Code	Examen vorm	Vaardigheid	Niveau	Afname vanaf periode	Duur Examen	Plaats afname	Eindresultaat (geheel cijfer)
Deviant-2F-007-A deel I en II Deviant-2F-007-B deel I en II	Instellings- examen Schriftelijk	Getallen; Verhoudingen; Meten en Meetkunde; Verbanden	2F	P7	90 minuten	School	Cijfer

Het rekenexamen wordt op maat afgenomen, dit betekent dat er alleen aangegeven kan worden vanaf welke periode het examen gemaakt kan worden.

Mocht blijken uit de RekenNiveauTest of in de loop van de opleiding dat het streefniveau 2F voor de student niet haalbaar is (aantonbaar dmv toetsuitslagen), dan kan de docent besluiten om het rekenexamen op 1F-niveau af te nemen.

2.4 Burgerschap

Code	Dimensies	Bewijsstuk	Afname vanaf periode	Plaats afname	Resultaat
20LPB	Eindgesprek Loopbaan 'De reflecterende beroepsbeoefenaar'	Bewijs eindgesprek	P8	School	Voldaan / Niet Voldaan
20BUR	Politiek-juridische dimensie Economische dimensie Sociaal-maatschappelijke dimensie Dimensie vitaal burgerschap Eindgesprek Burgerschap	Certificaat Eindverslag Bewijs eindgesprek	P1 t/m 6 P6	School	Voldaan / Niet Voldaan

2.5 Diplomerings

Wat moet je doen om de Beroepsgerichte eisen voldoende af te sluiten?

	Resultaat
Basisdeel	
B1-K1	Voldoende
B1-K2	Voldoende
Beroepspraktijkvorming	
BPV-1: Oriëntatie op de organisatie en de werkprocessen	Behaald
BPV-2: Werkprocessen in de praktijk	Behaald
BPV-2: Werkprocessen in de praktijk	Behaald

Wat moet je doen om te voldoen aan de inspanningsverplichting voor Burgerschap en Loopbaan?

Burgerschap: Je moet voldaan hebben aan de opdrachten van Loopbaan en Burgerschap.

Loopbaan: Het eindgesprek 'De reflecterende beroepsbeoefenaar' moet beoordeeld zijn met 'Voldaan'.

Wat moet je doen om te voldoen aan de inspanningsverplichting voor je Top-modules?

Je moet je TOP-Modules hebben gevolgd en het bewijsstukken moeten in het diplomadossier aanwezig zijn.

Welke examens talen en rekenen moet je gemaakt hebben?

Taalvaardigheden	Nederlands			
Lezen	✓			
Luisteren	✓			
Schrijven	✓			
Spreken	✓			
Gesprekken voeren	✓			
Rekenexamen			✓	

Als je bovenstaande resultaten hebt behaald, ontvang je het diploma.

2.6 Vrijstellingen

Op basis van eerder behaalde resultaten in een vorige opleiding, kun je bij de teamexamencommissie (TEC) verzoeken om vrijstelling van examens.

Vrijstellingsregeling beroepsspecifieke examens

De TEC kan op basis van eerder behaalde resultaten bij een erkende MBO-opleiding besluiten tot vrijstelling. De TEC houdt bij het verlenen van de vrijstelling rekening met de datum waarop het eerdere resultaat is behaald.

Vrijstellingsregeling generieke examens

Vanaf het moment dat er sprake is van centrale examens voor Nederlandse taal en rekenen is onder bepaalde voorwaarden vrijstelling mogelijk voor een student die in een eerdere MBO-opleiding examen heeft gedaan in deze examenonderdelen. Dit geldt ook voor een student die examen heeft gedaan in het havo of vwo en vanwege overstap of doorstroom binnen twee studiejaar een (nieuwe) beroepsopleiding afrondt.

De student vraagt bij de TEC een vrijstelling aan. De TEC stelt vast of de student in aanmerking komt voor vrijstelling.

Het verlenen van vrijstelling is onder andere afhankelijk van of eerder behaalde examens gebaseerd zijn op de referentieniveaus en de datum waarop het eerdere resultaat is. De TEC kan de aanvrager informeren over de precieze voorwaarden.

2.7 Herkansingen

Volgens het examenreglement heeft een student die onderwijs volgt recht op twee aanbiedingen per examen. Een extra aanbieding dient door de TEC te worden goedgekeurd. De student dient hiervoor een aanvraag in bij de TEC en onderbouwt deze, zo mogelijk met bewijsdocumenten.

Een extraneus – dat is een student die is ingeschreven als examendeelnemer en geen onderwijs volgt - heeft recht op één aanbieding per examen.

2.8 Examenreglement

Iedere opleiding heeft regels voor het onderwijs en de examens. Alle regels rond examinering staan in het examenreglement van de mbo, dat je kunt vinden op de website www.mbobonaire.com.

In het examenreglement vind je onder andere wat je moet doen als je het niet eens bent met de uitslag van het examen en ook de wijze waarop en de termijn waarbinnen de uitslag van een toets of examen bekend wordt gemaakt.